

Tisková zpráva

Pilotní rozmístění AED v Brně

Automatizovaný externí defibrilátor je přístroj, který je schopen analyzovat srdeční aktivitu (křivku EKG) a laického zachránce vede v případě potřeby hlasovými a písemnými pokyny k provedení bezpečné defibrilace. Pacient, kterého postihne zástava oběhu, je v akutním ohrožení života – nedýchá a nebije mu srdce. V první fázi po zástavě oběhu je často srdeční aktivitou tzv. fibrilace komor. Jediný způsob, jak ji lze navrátit k normální srdeční aktivitě, je defibrilace (výboj podaný defibrilátorem). Fibrilace komor je nejčastější kardiální příčina náhlé zástavy oběhu (NZO). Včasné provedení defibrilace výrazně zvyšuje šanci postiženého na přežití. Pokud je provedena okamžitě po příhodě, udává se přežití až v **94 %**. Provedení defibrilace za 5 minut po NZO znamená přežití v **50 %** a za 12 minut po NZO už jen **25 %**. Proto se celosvětově dostávají defibrilátory na veřejnost - tak, aby byly okamžitě v případě potřeby k použití.

Dle Evropské rady pro resuscitaci (ERC) je výskyt srdečních zástav v Evropě vysoký, až 700 000 případů/rok. Ústav zdravotnických informací a statistiky za rok 2009 zaznamenal v České republice 8715 resuscitací, s následným přežitím pacientů v 5,6 % případů. Evropské země udávají kolem 11 % případů s přežitím pacientů. V Jihomoravském kraji týmy Zdravotnické záchranné služby resuscitují kolem 700 pacientů ročně a pouze u 45 % z nich se v terénu podaří obnovit spontánní krevní oběh. Toto číslo nevypovídá o následném přežití pacientů. Velké množství z nich umírá po převozu do nemocnice, nebo situaci přežijí s těžkým neurologickým deficitem. Po 5 minutách od vzniku náhlé zástavy srdeční (NZO) dochází k nezvratnému poškození mozkových buněk. Zákonem stanovená dojezdová doba pro týmy Zdravotnické záchranné služby (dále jen ZZS) je 20 minut. I když průměrně týmy ZZS dojíždějí k pacientům do 8 minut, je tato doba pro pacienta osudnou, pokud na místě není poskytována laická první pomoc. Největší šanci na přežití dává postiženému kromě kvalitní okamžité resuscitace i včasná defibrilace. Včasná defibrilace je jedním z postupů neodkladné resuscitace, podstatně zvyšující její následnou úspěšnost. Pokud je provedena okamžitě po příhodě, udává se přežití až v 94 % případů. Provedení defibrilace za 5 minut po NZO znamená přežití v 50 % a za 12 minut po NZO už jen 25 % případů.

Projekt:

Cílem pilotního projektu je nejen rozmístění 13 AED na veřejná místa, a tím zvýšení jejich dostupnosti v rámci města Brna, ale také velmi důležitá propagační (osvětová, vzdělávací) kampaň k rozmístění AED, která by měla zlepšit povědomí občanů o resuscitaci s použitím AED. Projekt je realizován Komerční bankou (KB) - Nadací Jistota, Masarykovou univerzitou, Fakultou sportovních studií (MU FSpS), Českou resuscitační radou (ČRR), Zdravotnickou záchrannou službou Jihomoravského kraje (ZZS JMK), statutárním městem Brnem (SMB), společností Alfa-helicopter, spol. s r.o. a Vysokým učením technickým (VUT). Přístroje, na které

LOGA PARTNERŮ:

autor: Bouška

poskytla finanční prostředky Nadace KB Jistota a Alfa-helicopter, spol. s r.o., jsou majetkem města Brna, které zajistí rovněž jejich servis a údržbu.

Projekt má tři úrovně:

- 1: rozmístění přístrojů
- 2: zapojení na Operační středisko ZZS a jeho činnost při resuscitaci
- 3: masivní mediální osvětová kampaň s cílem zvýšení znalosti veřejnosti

Rozmístění přístrojů:

Rozmístění přístrojů respektuje mezinárodní doporučení pro umístění AED. Vychází také z analýzy dat ZZS JMK, byla mapována místa, kde dochází nejčastěji na veřejnosti k zástavě oběhu. Přesné umístění AED ve vytypované oblasti vychází také z analýzy bezpečnosti umístění přístroje, a majetkoprávních možností jednotlivých subjektů.

AED jsou v Brně umístěny ve dvou režimech.

Jedním je naprosto veřejné umístění ve speciálních boxech na budovách. Tyto přístroje jsou opatřeny zámek, který je možno odkódovat kódem, který sdělí operátorka volajícímu.

Druhým systémem je umístění AED v objektech s ostrahou či jinou stálou službou. Většinou to jsou místa s výskytem velkého počtu osob. Objekty jsou ale natolik rozlehlé, že by umístění přístrojů na zdech znamenalo pro jeden objekt potřebu velkého množství defibrilátorů. Proto tyto přístroje má k dispozici stálá služba, která je v případě potřeby kontaktována záchrannou službou a na dané místo události defibrilátor přinese. Tyto osoby byly v činnosti s defibrilátorem proškoleny.

Defibrilátory byly nakoupeny z finančního daru, který poskytla nadace Jistota Komerční banky, a jsou majetkem města Brna, které nadále bude tyto přístroje spravovat.

Práce Zdravotnického operačního střediska ZZSJMK:

Systém rozmístění defibrilátorů je velice úzce spojen s činností operátorek ZZS. Do databáze a map, s kterými operátorky pracují, byla zanesena poloha všech AED. U AED umístěných na budovách i speciální kód pro otevření bezpečnostní skříňky. U defibrilátorů, které mají svoji obsluhu, je zase umístěn telefonicky kontakt. Kromě AED pořízených z projektu, byly osloveny i další soukromé subjekty mající tyto přístroje, aby kontakt na defibrilátor poskytly. Mnohé ze subjektů takto učinily a tím se síť AED ještě rozšiřuje.

LOGA PARTNERŮ:

Prakticky bude situace vypadat následovně: Pokud dojde k zástavě oběhu, operátorka zjistí potřebné informace a vyšle záchranný tým. Záchránce bude navádět k poskytování resuscitace. V případě, že bude událost v místě, v jehož okolí se nachází AED a bude na místě ještě další záchránce, pošle jej pro defibrilátor. V případě, že bude událost v místě, kde je AED s obsluhou, volá další operátorka obsluhu AED a ta přináší defibrilátor k pacientovi.

Osvětová kampaň

Byly vytvořeny několikastupňové vzdělávací a osvětové systémy. Veřejnost bude o AED a resuscitaci informována nejen v tištěné formě, formou plakátu, ale i formou videospotů. Tištěné materiály budou postupně umístěny na všech dostupných místech, včetně vozidel DPMB. Spoty budou uveřejňovány ve webovém prostředí projektu, na obrazovkách veřejných míst různých institucí. Spoty jsou nejen v mluvené verzi, ale i nekomentované, ve znakové řeči a základních světových jazycích.

Vize do budoucna

Vyhodnocení závěrů pilotního odzkoušení. Vytvoření podrobné zprávy zahrnující systém, metodiku a zkušenosti s rozmístěním AED, včetně mediální osvětové kampaně. Tento výstup bude nabídnut dalším místům v ČR tak, aby se systém postupně rozvinul v celé ČR. Prostřednictvím webových stránek a mediální kampaně budeme motivovat další subjekty k zakoupení AED a zapojení do sítě ZZS. Všechna použití AED při resuscitaci budou pečlivě monitorována a analyzována tak, aby bylo možno vyhodnotit účinnost systému vzhledem k hlavnímu cíli, kterým je kvalitní přežití pacientů po zástavě oběhu v terénu.

Historie projektu

Prvotní myšlenka rozmístění defibrilátorů vznikla na Masarykově univerzitě, Fakultě sportovních studií, na základě nabídky finančního podpory na zakoupení přístrojů nadace Jistota KB. Pro odbornou garanci byla do realizace zapojena Zdravotnická záchranná služba Jihomoravského kraje a následně i zastřešující organizace Česká resuscitační rada.

Projekt byl do nynější podoby připravován několik let. Během jeho přípravy do projektu vstoupili postupně další partneři. Klíčovým partnerem je město Brno, díky němuž mohl být projekt technicky realizován.

Pokud výsledkem snahy mnoha zainteresovaných osob, které připravovaly projekt bez nároku na finanční ohodnocení, bude alespoň jeden zachráněný život, měla tato práce smysl.

www.fsps.muni.cz/aed

LOGA PARTNERŮ:

autor: Bouška

LOGA PARTNERŮ:

